

Litavar ja til sjálvstýri

Leygardagin og sunnudagin var fólkaatkvøða í Litavia. Íbúgvarnir skulu siga ja ella nei til sjálvstýri. Hóast Gorbátjov legði forboð móti fólkaatkvøðuni, so avgjörð forsetin kortini at halda hana sum ætlað.

90,7% av øllum teimum, sum atkvøddu sváraðu ja uppá spurningin, um tey ynsktu at búgva í eini frælsari og demokratiskari tjóð óheft av Sovjetsamveldinum.

Fólkaatkvøðan var vegleiðandi og eygleiðarar, sum fylgdu henni siga, at alt gekk sum tað átti og teir rósa myndugleikunum í Litavia fyri at hava lagt fólkaatkvøðuna so væl til rættis. Hetta er

fyrru ferð, at ein demokratisk fólkaatkvøða fer fram í Sovjetsamveldinum.

Úrslitið visir eisini, at sitandi forsætisráðharrin, Landsbergis, er sera vælumtóktur og at tað verður hann, sum fer at føra stríðið víðari móti sjálvstýri. Vallutøkan var 84,5%.

— Hetta visir, at fólk hava skilt, hvussu stóran týðning ein tilik meiningarkanning hevur, sigur Landsbergis í eini viðmerking. Fólk blivu ikki bangin av hóttaðum úr Kreml, tí tey ynsktu eitt demokratisk og sjálvstøðugt Litavia. Úrslitið er ein sigur yvir lygnum og ræðumyndum, legði Landsbergis afturat.

Harðir dómur í Kina

Í Kina eru teir nú av álvara farnir undir at revsa teir studentar og aðrar kinesarar, sum stóðu aftanfyri teimum friðarligu mótmælisgongunum í Peking í 1989.

Í farnu viku vóru fleiri studentaleiðarar dømdir 2 og 4 ára fongsulsværing, og tað var hildið at vera minni enn roknað við. Eygleiðarar hildu tí, at komandi dómarnir fóru heldur ikki at vera nógv harðari og at kinesisku leiðararnir við hesum vildu vísa fólkinum, at teir ongan áhuga hava í at revsa fólk meira enn neyðugt.

Men í gjár fullu so tveir dómur uppá 13 ára fongsul og tað verður hildið at vera

harðir dómur. Talan er um tann 37 ára gamla búskaparfrøðing Chen Zimming, sum varð ákærdur fyri at vilja fáa kinesisku leiðsluna frá við valdi og um ein annan búskaparfrøðing, Wang Juntao. Teir báðir hava verið sera virknir í royndunum at fáa demokratisk viðurskipti at galda í Kina. Eitt nú hava teir sitið sera væl um sátt við bæði ráðharrar og stjórnaræmbætismenn, sum hava gingið inn fyri stórra frælsi og framburði í Kina.

Higartil eru umleið 1000 fólk dømd fyri at hava verið við í mótmælisgongunum á Himmelfrída torginum í Peking fyri tveimum árum síðani.

Danmark stórt yvirskot á handilsjavnanum í fjør

Danmark hevði í fjør eitt yvirskot uppá 20 mia. krónur í samhandlinum við onnur lond ella ein tvífoldan í mun til 1989.

Danski útflutningurin vaks við 10 mia. kr. til 215 mia. kr., meðan innflutningurin var nærum óbroyttur við 195 mia. kr.

CIA hjálpti Saddam Hussein

Kelda Politikken og Independence

Í heili seks ár — frá 1982 til 1987 — hjálpti amerikanska fregnartænastan CIA irakiska einaræðisleiðaranum Saddam Hussein við øllum teimum upplýsingum hann hevði brúk fyri í krígnum móti Iran.

Undangongumennir aftanfyri hesa hjálp vóru eingir minni enn táverandi forsetin Ronald Reagan og leiðarin í CIA William Casey. Tað er amerikanska blaðið Washington Post, sum kemur við hesi avdúkingini.

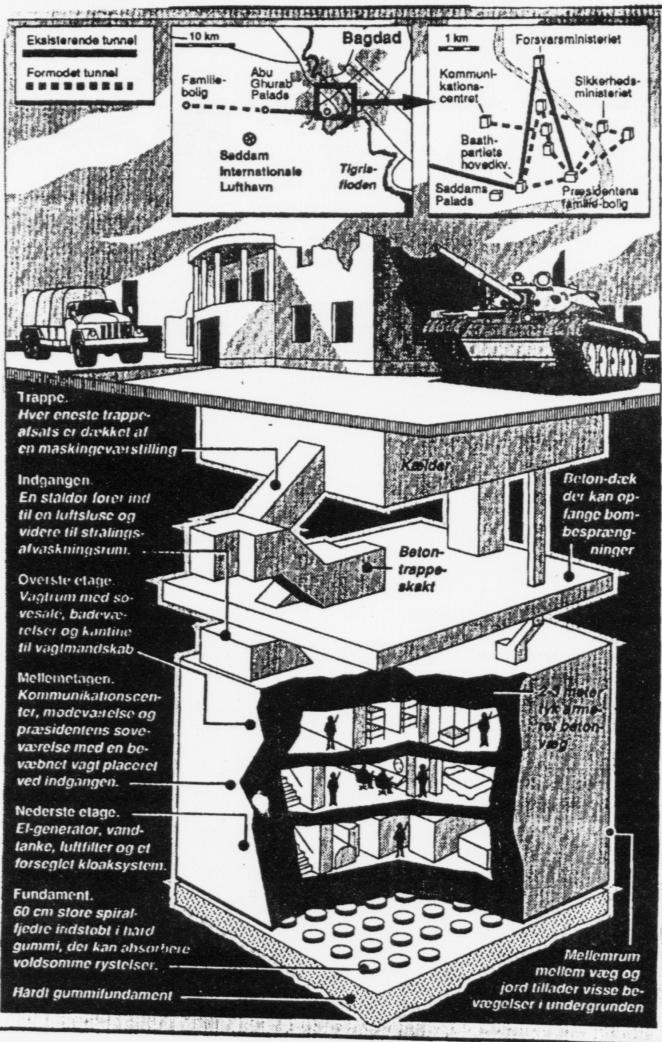
Sambært blaðnum hevur Saddam Hussein fingið sera neyvur upplýsingar um, hvussu amerikanska fregnartænastan arbeidir.

Hóast Reagan og Casey vórðu ávaraðir um vandan at geva Saddam Hussein ov nógvur upplýsingar, so lótu teir báðir ikki við seg koma.

Amerikanska blaðið visir á, at tað er einki minni enn eitt undur — ella er tað tí áralanga samarbeiðinum við CIA fyri at takka — at samskiptisskipanirnar í Irak framvegis virka. Hver skuldi trúð, at tað fór at eydnast Saddam Hussein at stýra øllum sínum herdeildum í Kuwait eftir størstu bumbuálopini á júst samskiptisstøði í heimssøguni. Helst hevur Saddam Hussein við CIA-hjálp dugað at tikið hædd fyri hesum álopm og tryggjað seg frammanundan.

Sambært Washington Post var tað júst hetta samarbeiði millum CIA og Saddam Hussein, sum bleiv orsök til eina álvarsama misskiljing millum Washington og Bagdad. Í veruleikanum var Casey so upptikin av at lata irakum upplýsingar, at hann gloymdi at savna upplýsingar um Irak og Saddam Hussein. Hverki Reagan ella Casey gjørdur nakað fyri at ávara Saddam Hussein um, at USA fór ikki at loyva Irak at leggja landaøki undir seg. Tað skuldi so eisini vera orsök til, at Saddam Hussein í góðari trúgv gjørdi innrás í Kuwait. Hann roknaði ikki við, at USA fór at seta seg upp imóti tí.

Sambært einum ónavingnum fregnartænastumann, so var endamálið hjá CIA við samarbeiðinum við Saddam Hussein,

Betongskýlið hjá Saddam Hussein í Bagdad, sum týskarar hava bygt. Kelda Berlingske Tidende.

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skivur

Eins fitt og í gomlum døgum

Kundi tú hugsað tær at glett familjuna við eini gamlari mynd? So lat okkum avfotografera originalin - og tú færst eins nógv kopi, tú ynskir.

SMS FOTO

TLF. 19820